

Международно сътрудничество на централните банки: най-добрите практики в ЕСЦБ

Настоящият документ за най-добри практики е изготвен от Оперативната група за сътрудничество с централните банки, която е подчинена на Комитета за международни отношения на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ). Оперативната група е съставена от експерти от всички централни банки в ЕСЦБ, които координират в съответните си институции дейностите по сътрудничество на експертно и управленско равнище с централни банки извън ЕС. Ето защо акцентът в настоящия документ е ограничен до експертното сътрудничество между централните банки от ЕСЦБ и централните банки извън ЕС и не обхваща сътрудничеството в рамките на ЕСЦБ, нито сътрудничеството в областта на политиките.

Въведение

Сътрудничеството между централните банки е добре установена практика, започнала със създаването на международна мрежа на най-значимите централни банки през първата половина на миналия век, като през 1930 г. е основана Банката за международни разплащания.

Сътрудничеството между централните банки обхваща широк и разнороден диапазон от дейности, чийто формат и географски фокус се променя с течение на времето. По-специално, създаването на Икономическия и паричен съюз и разширяването на ЕС, но също и глобални събития намират отражение във фокуса и формата на централнобанковото сътрудничество.

Дейностите по централнобанково сътрудничество на ЕСЦБ, която се състои от ЕЦБ и националните централни банки на всички държави членки на ЕС, се ръководят основно от търсенето и съответно се извършват в отговор на конкретни заявки.

В настоящия документ се описват най-добрите практики, които илюстрират обосновката, параметрите и принципите, които ЕСЦБ прилага към дейностите по сътрудничество между централни банки.

Обосновка

Мисията и на индивидуалните, и на съвместните дейности на ЕСЦБ по централнобанково сътрудничество е укрепване на взаимоотношенията с централни банки извън ЕС и насърчаване на разумни централнобанкови и надзорни практики, което допринася за паричната и финансовата стабилност. Дейностите са съсредоточени предимно върху централни банки и надзорни органи от развиващите се държави и икономиките от възникващите пазари.

Като част от това сътрудничество националните централни банки, ЕЦБ и ЕСЦБ заедно работят с централни банки от развиващите се държави и икономиките от възникващите пазари, като обсъждат централнобанкови политики и практики, подобрявайки по този начин взаимната осведоменост за развитието на условията в икономическата и финансовата област. Освен това централнобанковото сътрудничество на ЕСЦБ предоставя форум за дискусии на страните кандидатки за членство в ЕС и подпомага изграждането на институционален капацитет в подготовката им за бъдещо присъединяване към ЕСЦБ.

Националните централни банки също така поддържат съществуващи връзки между своите държави и централни банки извън ЕС и споделят опита си в изпълнението на всички възложени им задачи.

Практики

Дейността на ЕСЦБ по сътрудничество между централни банки се основава на няколко принципа:

Принцип 1: Световна парична и финансова стабилност

Същността на сътрудничеството на централните банки е споделянето на експертен опит. Когато централни банки от ЕСЦБ предоставят експертните си знания на свои колеги, те допринасят за поддържането на парична и финансова стабилност в глобален мащаб.

Принцип 2: Изграждане на връзки

Създаването и поддържането на тесни професионални връзки е от ключово значение за устойчивото и резултатно сътрудничество. Ето защо посредством централнобанковото сътрудничество ЕСЦБ в продължение на години изгражда партньорства с парични и финансови надзорни органи в целия свят.

Принцип 3: Откритост и уважение

ЕСЦБ си сътрудничи с всички свои партньори в дух на откритост и абсолютно уважение. Всички взаимодействия са подчинени на взаимното разбиране и доверието, отчитането на културните особености и отвореността за идеи и мнения.

Принцип 4: Ефективност

Членовете на ЕСЦБ управляват всички свои ресурси благоразумно и подкрепят ефикасни и разходноефективни решения, като прилагат принципите на добро планиране към всички етапи в цикъла на проектите. В рамките на ЕСЦБ се идентифицират и използват във възможната степен потенциални синергии и икономии от мащаба, произтичащи от централнобанковото сътрудничество. Когато е целесъобразно, се търси по-висока ефикасност посредством използването на нови цифрови платформи и инструменти.

Принцип 5: Устойчивост

Дейностите по централнобанково сътрудничество на ЕСЦБ са насочени към оказването на устойчиво въздействие, т.е. резултатът от сътрудничеството трябва да бъде по-дълготраен от самите дейности. Ето защо дейностите се ръководят от търсенето и се приспособяват към нуждите на партньорските централни банки, което осигурява тяхната ангажираност. Отдава се

необходимото внимание на капацитета за усвояване в институциите-бенефициенти.

Принцип 6: Оценяване

Когато е целесъобразно, дейностите по централнобанково сътрудничество на ЕСЦБ включват наблюдение, отчитане и механизми за обратна връзка, за да се извършва преглед на дейностите и да се оценява тяхната релевантност, ефективност, ефикасност, устойчивост и въздействие и да се правят заключения как да бъдат подобрени бъдещите дейности.

Параметри

Като се вземат предвид различията в националните подходи, централнобанковото сътрудничество се описва най-добре с редица илюстративни примери, а не с обща дефиниция. Следващите примери показват главните насоки на дейностите по централнобанково сътрудничество:

- контакти на високо равнище и разисквания на равнище политики (например конференции и двустранни срещи между членове на управителните съвети);
- експертни дискусии;
- семинари, работни срещи, обучения и други образователни събития, включително посветени на иновативни технологии, където е целесъобразно, с участието на представители на централни банки от целия свят;
- специално разработени структурирани програми (средносрочни до дългосрочни) за подпомагане на институционалното изграждане и съставянето на политики, или редовни мисии на техническо или политическо равнище;
- координационни действия за набавяне на външно финансиране (напр. финансирани от ЕС проекти), по двустранен обмен или въз основа на споразумения с други централни банки или институции (напр. международни финансови институции, институции на ЕС, правителства);
- широк диапазон от други дейности, например командироване на служители, посещения, видео- и телеконференции, попълване на въпросници.